

MANNERMAISTEN KANAKOIRIEN ERIKOISKOKEET

KOKEIDEN TARKOITUS

Kanakoirien erikoiskokeet ovat metsästyskokeita, joiden tarkoituksena on kanakoirien jalostusta varten saada tietoa koirien metsästysominaisuuksista ja edistää koirien metsästyskäyttöä.

KOESUORITUKSET

Kokeissa kokeillaan koirien haku riistan löytämiseksi ja riistatyö maastossa olevalla villillä riistaeläimellä. Lisäksi kokeillaan koeluokista riippuen nouto, tiedotus, vesityö ja jälkityö. Myöskin kiinnitetään huomiota koiran luonteeseen sekä toimintaan sen kohdatessa petoeläimiä.

Kokeet voidaan pitää jakamattomina tai jaettuina.

Jakamattomassa erikoiskokeessa suoritetaan kaikki osasuoritukset saman kokeen aikana. Jakamattoman kokeen vesityön ja jälkityön tuloksia voi käyttää jaetun kokeen osasuorituksina.

Jaetussa kokeessa suoritetaan vesityö ja jälkityö erikseen muista osasuorituksista, mutta keskenään samassa yhteydessä. Ne suoritetaan 1.6. ja 31.10. välisenä aikana ja niistä saadut tulokset ovat voimassa koekauden loppuun. Kokeiden kokonaistuloksessa otetaan huomioon ennen erikoiskoetta tai sen yhteydessä järjestetyssä vesi- ja jälkityökokeessa saatu paras yhteistulos.

Ulkomaalainen koira saa suorittaa kokeet jakamattomana. Sen kotimaassaan saama vesityön ja jälkityön suoritus voidaan kuitenkin ottaa huomioon.

Koekausi on 1.6. - 31.5.

OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Kokeisiin saavat osallistua kaikki FCI:n seisojien roturyhmään kuuluvien rotujen koirat, jotka ovat saaneet palkinnon Kennelliiton tai sen tunnustaman ulkomaisen kenneljärjestön näyttelyssä. Nuorten luokkaan saa osallistua koira, jonka joku sanotuista kenneljärjestöistä on rekisteröinyt, vaikka koira ei ole näyttelyssä palkittu.

Kokeen järjestäjä voi rajoittaa kokeisiin osallistumista koeluokkien ja koirien lukumäärien osalta kennelliiton ohjeiden mukaisesti.

Tuomari on jäävi arvostelemaan koira, jos hän on koiran ohjaaja, koiran omistaja, koiran kasvattaja, sopimuksen perusteella sen haltija tai edellä mainittujen henkilöiden perheenjäsen. Vanhemmat, aviopuolisot, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivat eri osoitteissa. Ns. avoliitossa yhdessä asuvat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin.

Kokeisiin ei saa osallistua:

- koira, jota ei ole rokotettu Kennelliiton tai viranomaisten antamien määräysten mukaisesti.
- kantava narttu 30 vuorokautta ennen laskettua synnytystä ja 42 vuorokautta synnytyksen jälkeen.
- kiimainen narttu. Kuitenkin voi kiimainen narttu osallistua viimeisenä vesi- ja jälkityökokeeseen, mutta kiimainen narttu ei saa liikkua koealueella tai sen läheisyydessä ennen omaa koevuoroaan
- koira, joka on sairas tai sairastaa tarttuvaa tautia
- kivesvikainen koira

- koira, jolla on sellainen vamma, että ylituomari katsoo koiran voivan kärsiä siitä koesuorituksen aikana
- 1.1.2001 jälkeen syntyneet tyvistetyt koirat eivät saa osallistua kokeisiin

KOIRIEN ARVOSTELU

Kussakin luokassa käytetään laatuarvostelua ja annetaan niin monta ensimmäistä, toista ja kolmatta palkintoa kuin koirien saamat pistemäärät edellyttävät.

Eri rotuihin kuuluvat koirat arvostellaan samojen perusteiden mukaan ottaen huomioon rotukohtaisesti eroavat ominaisuudet.

Koiran seisonnalta on ammuttava, jotta koira voidaan palkita.

Nuorten luokassa on kiinnitettävä eniten huomiota koirien synnynnäisistä taipumuksista johtuvaan suorituskyykyyn. Koulutuksessa havaittaviin puutteellisuuksiin ei kiinnitetä niin paljon huomiota kuin muissa luokissa.

Koirien arvostelussa huomioidaan: Haku, riistatyö, nouto, vesityö, jälkityö, tiedottaminen ja petoeläintyöskentely, jotka määritellään tarkemmin näihin sääntöihin liittyvissä erillisissä ohjeissa.

KOELUOKAT

Nuorten luokkaan (NUO) saa osallistua koira, joka on täyttänyt **9 kk ja max 24 kuukautta**. Avoimeen luokkaan (AVO) saa osallistua koira, joka ei ole oikeutettu osallistumaan voittajaluokkaan.

Voittajaluokkaan (VOI) osallistuu koira, joka on saanut 1. palkinnon avoimessa luokassa.

Pisteiden ja palkintosijojen määräytyminen määritellään yksityiskohtaisesti näihin sääntöihin liittyvissä erillisissä ohjeissa.

KOKEET

Kokeiden tulee koiran osalta olla käytännön metsästyksen kaltaista.

Kokeissa ampuu kokeiden järjestäjän tai ylituomarin määräämä henkilö, voittajaluokassa aina koiran ohjaaja ensin ensimmäisessä riistatyössä. Aseena käytetään yleensä haulikkoja, jossa voidaan käyttää paukkupatruunoita silloin, kun riistaa ei pyritä pudottamaan tai kaatamaan. Olosuhteiden vaatiessa voi ylituomari hyväksyä laukauksen ammuttavaksi 9 mm:n starttipistoolilla.

Kokeissa noudatetaan säädettyjä lakeja ja annettuja määräyksiä.

Kokeiden aikana on koira pidettävä kytkettynä ennen koevuoroaan ja sen jälkeen.

Koevuoronsa aikana koiralla saa olla vain havaitsemista helpottava väripanta tai liivi.

HAKU

Haun tarkoitus on maastossa olevan riistan varma ja nopea löytäminen ja seisonnan saaminen sille. Kyky itsenäiseen työskentelyyn on katsottava ansioksi, mutta koira saa ohjata riistaa karkottamatta käskyin, käsimerkein ja vihellyksin.

Koiran juoksuvauhdin tulisi yleensä olla joutuisaa, selvästi riistalle pyrkivää laukkaa. Riistaa tai sen jälkiä vainutessaan koiran sallitaan hitaamminkin edeten tarkentaa riistan sijainti. Muuten haussa ravaamalla liikkumista pidetään virheenä muilla kuin niillä koiraroduilla, joiden ominaisuuksiin tämä kuuluu. (mm. Spinone ja Bracco Italiano saavat hakea ravaten) Haussa kävelemällä liikkuvaa koira ei hyväksytä.

Puurtaminen katsotaan virheeksi. Sillä tarkoitetaan koiran tapaa samassa paikassa nuuskia jälkiä ja yhä uudestaan palata sinne työskentelyn edistymättä.

Koiran hakukuvion ja vauhdin on sopeuduttava vallitseviin tuuli- ja maasto-olosuhteisiin. Haun on peitettävä maasto siten, ettei riistaa voi jäädä hakualueelle koiran sitä huomaamatta.

Useita kertoja toistuva myötätuulikäännös eli "lehmänkäännös" ja jo haetun alueen kertaaminen luetaan virheeksi.

Haun laajuus ja etenevyys sekä yhteistyö ovat sopivia silloin, kun ohjaaja voi koira odottelematta tai vauhtiaan kiirehtimättä edetä hakualueella valitsemassaan suunnassa koiran mukauttaessa hakunsa ohjaajan liikkeisiin.

Haun arvostelu eri luokissa

Nuorten luokassa on arvostettava koiran luontaisia metsästystaipumuksia kuten metsästysintoa, haun laajuutta ja nopeutta, tuulen ja maaston käyttöä sekä riistan löytämiskykyä sekä seisonnataipumusta. Nuorten luokassa haku on kokeiltava vastatuuleen. Haun virheitä arvostellaan lievemmin kuin muissa luokissa.

Avoimessa luokassa koiralta vaaditaan kaikissa suhteissa koulitumpaa, kestävämpää ja kokeneempaa hakua kuin nuorten luokassa. Sen on osoitettava riittävää tottelevaisuutta sekä kyttävä sopeuttamaan hakunsa maaston ja tuulen mukaan. Hakukuvion tulee olla maaston peittävä ja koiran on oltava ohjattavissa eri maastonkohteisiin.

Voittajaluokassa vaatimukset haulle ovat muuten samat kuin avoimessa luokassa, mutta koiran on pystyttävä itsenäisempään työskentelyyn.

Haun arvostelu päättyy, kun koira saa seisonnan riistalle.

RIISTATYÖ

Koiran riistatyön arvostelu käsittää seisonnan, paikallistamiskyvyn, etenemisen ja käyttäytymisen riistan karkottuessa ja ammuttaessa. Mikäli avoimen ja voittajaluokan koetilanteessa riistaeläin ammutaan, arvostellaan lisäksi koiran käyttäytyminen riistan pudotessa tai kaatuessa.

Riistatyön edellytyksenä on koiran seisonta riistalle, jonka karkottuessa metsästyksellisessä tilanteessa on ammuttava koiran läheisyydessä.

Palkitsemiseen oikeuttava riistatyö voidaan tehdä riistalinnulla tai jäniksellä. Koiran seisonta muille riistaeläimille arvostellaan (Petoeläintyöskentely) mukaan. Seisontaa hirvieläimelle ei arvostella, eikä siitä tehdä riistatyötä.

Tuloksettomaksi seisonnaksi katsotaan sellainen seisonta, joka ei tapahdu riistaeläimelle.

Seisonta

Seisonnan tulisi olla kiinteä ja jännittynyt. Koira saa jättää seisonnan vain edetäkseen ohjaajan käskystä tai seuratakseen juoksevia lintuja tai tiedottaakseen riistasta ohjaajalle.

Eteneminen

Eteneminen saa tapahtua vain ohjaajan käskystä, johon tuomari on antanut luvan. Sen on oltava tarmokasta, tapahduttava niin, että yhteys ohjaajaan säilyy, ja johdettava riistan karkottamiseen. Ohjaaja ei saa edetä koiran edelle. Koiran haluttomuus tai rohkeuden puute etenemisessä luetaan vakavaksi virheeksi.

Käyttäytyminen riistan karkottuessa

Riistan karkottuessa ja ammuttaessa on koiran pysähdyttävä rauhallisesti paikalleen. Peräänmenoksi tulkitaan koiran ryntääminen karkottuvan riistan perään, mikä on virhe. Ellei peräänmenevä koira avoimessa ja voittaluokassa heti pysähdy käskystä, on virhe vakava ja koira suljetaan kokeesta. Nuorten luokassa sallitaan lievä peräänmeno, ei kuitenkaan korkeimpaan riistatyön arvosanaan. Ellei peräänmenevä nuorten luokan koira käskyistä pysähdy ei kyseistä riistatyötä hyväksytä.

Käyttäytyminen riistan pudotessa tai kaatuessa

Avoimessa ja voittajaluokassa voidaan riistatyön yhteydessä pudottaa tai kaataa riistaa tuomarin harkinnan mukaan. Riistan pudotessa tai kaatuessa on koiran pysyttävä rauhallisesti paikallaan.

Koira ei saa luvatta noutaa riistatyön yhteydessä ammuttua riistaeläintä. Paukkunouto aiheuttaa noutosuorituksen hylkäämisen.

Riistatyö jäniksellä

Jos koiran seisonta on ilmoitettu ja tuomari antanut toimintaluvan, tehdään riistatyö myös jäniksellä. Jäniksen karkottuessa riistatyön yhteydessä koiran on pysähdyttävä. Peräänmeno ja paukkunouto arvostellaan kuten linnulla.

Jos jänis karkottuu hakualueelta koira saa ajaa sitä lyhyehkön ajan, mieluummin haukkuen. Ansioksi on luettava, jos koira ajon alettua käskystä heti pysähtyy.

NOUTO

Noudon tarkoituksena on osuman saaneen riistaeläimen varma ja nopea löytäminen ja tuominen ohjaajalle.

Noudon kiinnitetään huomiota koiran tarttumista riistaan ja taitoa järjestää kantamistapa riistan painon ja laadun mukaan. Virheenä pidetään, jos koira noudon aikana pudottaa riistan tai puree sitä. Koiran on nopeasti palattava ohjaajan luokse suorinta tietä. Luovuttamisen tulee tapahtua istuen ja ohjaajan käskystä. Koiralle luetaan ansioksi, jos se kokeen aikana oma-aloitteisesti noutaa ohjaajalle maastossa tapaamansa kuolleen, haavoittuneen tai loukkaantuneen riistan.

VESITYÖ

Vesityön tarkoituksena on kokeilla koiran veteenmenohalukkuutta, ohjattavuutta, riistan löytökykyä ja noutamista vedestä. Noutolintuna käytetään metsästettävää vesilintua.

Veden syvyyden on oltava sellainen, että koira joutuu uimaan vähintään puolet noutoetäisyydestä.

Kaikissa luokissa koiran on halukkaasti ja epäröimättä mentävä veteen. Myös uintitapaan kiinnitetään huomiota.

Vesityön arvostelu eri luokissa

Nuorten luokassa koiran on uitava ja noudettava rannalta avoveteen 10-15 metrin etäisyydelle koiran nähden heitetty noutokohde, joka ohjaajan valinnan mukaan voi olla noutolintu tai noutoesine. Heitettäessä ei ammuta. Vain yhden noutokohteen heitto sallitaan.

Avoimessa luokassa koiran on noudettava vesilintu, joka heitetään 40-60 metrin etäisyydelle kaislikkoon veteen tai maalle koiralta näkymättömiin. Heiton on tapahduttava sivusuunnassa korkealle siten, että koiralla on mahdollisuus havaita heitto. Heittäjän on oltava näkösuojassa. Heiton korkeimmalla kohdalla on ammuttava koiran lähtöpaikalla tuomarin osoittamassa paikassa. Paukkunoutoon lähteneen koiran suoritusta ei hyväksytä.

Voittajaluokassa koiran on käskystä etsittävä ja noudettava kaislikkoon veteen tai maalle ilman laukausta 40-60 metrin etäisyydelle heitetty vesilintu. Koira ja ohjaaja eivät saa nähdä heittämistä.

JÄLKITYÖ

Jälkityöllä kokeillaan koiran kykyä jäljen perusteella etsiä ja oma-aloitteisesti tuoda ohjaajalle maastossa oleva haavoitettu tai kuollut riistaeläin.

Jälki tehdään vetämällä kuollutta riistalintua tai jänistä ensin suoraan myötätuuleen noin 50 metriä, jonka jälkeen S - kirjaimen muotoon mutkitellen noin 100 metriä leveällä alueella. Jäljen kokonaispituus on yhteensä 300-400 metriä. Jäljen lähtöpaikan ja päätepisteen välinen etäisyys on noin 200-250 metriä. Mutkien tulee olla loivia. Viimeisen suoran on ulotuttava noin kaksinkertaiselle etäisyydelle sivulle, jotta koiran kyky seurata jälkeä voidaan varmasti todeta. Jäljen päähän koloon, syvennykseen tai pensaan alle tulosuunnasta näkymättömiin sijoitetaan laahattu jälkieläin tai saman lajin toinen yksilö. Koira ei saa nähdä jäljen tekemistä.

TIEDOTTAMINEN

Tiedottamisella tarkoitetaan sitä, että koira tulee ilmoittamaan loitolla ja näkymättömissä olevalle ohjaajalleen löytämästään riistasta oma-aloitteisesti tai ohjaajan annettua vihellysmerkin. Muulla tavoin annettua käskyä ei hyväksytä. Vihellysmerkillä suoritettu ja oma-aloitteinen tiedotus ovat samanarvoisia.

PETOELÄINTYÖSKENTELY

Jos koira koesuorituksen aikana tapaa maastossa petoeläimen, voidaan koiran karskiuden selvittämiseksi kokeilla sen taipumuksia käydä tällaisen eläimen kimppuun. Kohteina voivat kokeessa olla kettu, supikoira, mäyrä tai villiintynyt kissa. Koira saa ajaa niitä lyhyehkön ajan,

mieluummin haukkuen. Seisonta näille eläimille sekä seisontahaukku louheen tai puuhun menneelle eläimelle, tai siitä muulla tavoin tiedottaminen on katsottava ansioksi. Tuomarin on arvosteltava koiran käyttäytymistä petoeläintyöskentelynä ja mainittava siitä koekertomuksessa.

Jos petoeläintyöskentelyn yhteydessä koiran seisonnalta ammutaan, tuomari voi petoeläintyöskentelyn lisäksi katsoa sen täydentävän riistatyötä. Pelkästään petoeläimellä tehdyllä riistatyöllä ei koiraa kuitenkaan voida palkita.

SAKSANSEISOJAKERHON KILPAILUT

JUNKKARI

Kokeen tarkoituksena on vuosittain rekisteröityjen koirien kokoaminen pentueittain samaan kokeeseen niiden luontaisten metsästystaipumusten selvittämiseksi jalostustyötä varten.

Kokeeseen ovat oikeutettuja osallistumaan 9 kk ja max 24 kk täyttäneet mannermaiset kanakoirat, jotka SKL-FKK tai sen tunnustama ulkomainen kenneljärjestö on hyväksynyt. Koira voi osallistua vain kerran Junkkari kokeeseen

RIISTAKOIRAKILPAILU

Riistakoirakilpailu on vuosittain järjestettävä Saksanseisojakerho ry:n alaisten koirarotujen mestaruuskilpailu. Kilpailuun saavat osallistua aiemmin vähintään yhden voittajaluokan 1. palkinnon saavuttaneet koirat.

Riistakoirakilpailu pidetään vuorovuosin pelto- ja metsäriistalla.

NOKKALAN RALLI -KILPAILU

Järjestelmällisen ja oikeaoppisen hakutekniikan edistämiseksi on Saksanseisojakerhon hallitus päättänyt vuosittain jakaa Nokkalan Kennelin kiertopalkinnon. Palkinto jaetaan kilpailussa johon saavat ottaa osaa mannermaiset kanakoirat, joilla oli osallistumisoikeus edellisen vuoden Junkkari-kilpailuun.

ESKON PUUMERKKI

Eskon Puumerkki on kilpailu voittajaluokan koirille. Kilpailu käydään kanakoirien erikoiskokeiden voittajaluokan säännöin jaettuna kokeena. Kilpailun voittajaa ratkaistaessa arvostetaan erityisesti riistatyötä. Kilpailu järjestetään kansainvälisenä (CACIT) kokeena.

LADIES TRIAL

Ladies Trial on naisohjaajien välinen kilpailu.